

informativni

glasilo ravenških železarjev

fuzinar

Leto 46

Ravne na Koroškem, avgusta 2009

št. 8

MOCIS – CENTER VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA KOROŠKA

»Naj teče učenje skozi življenje«

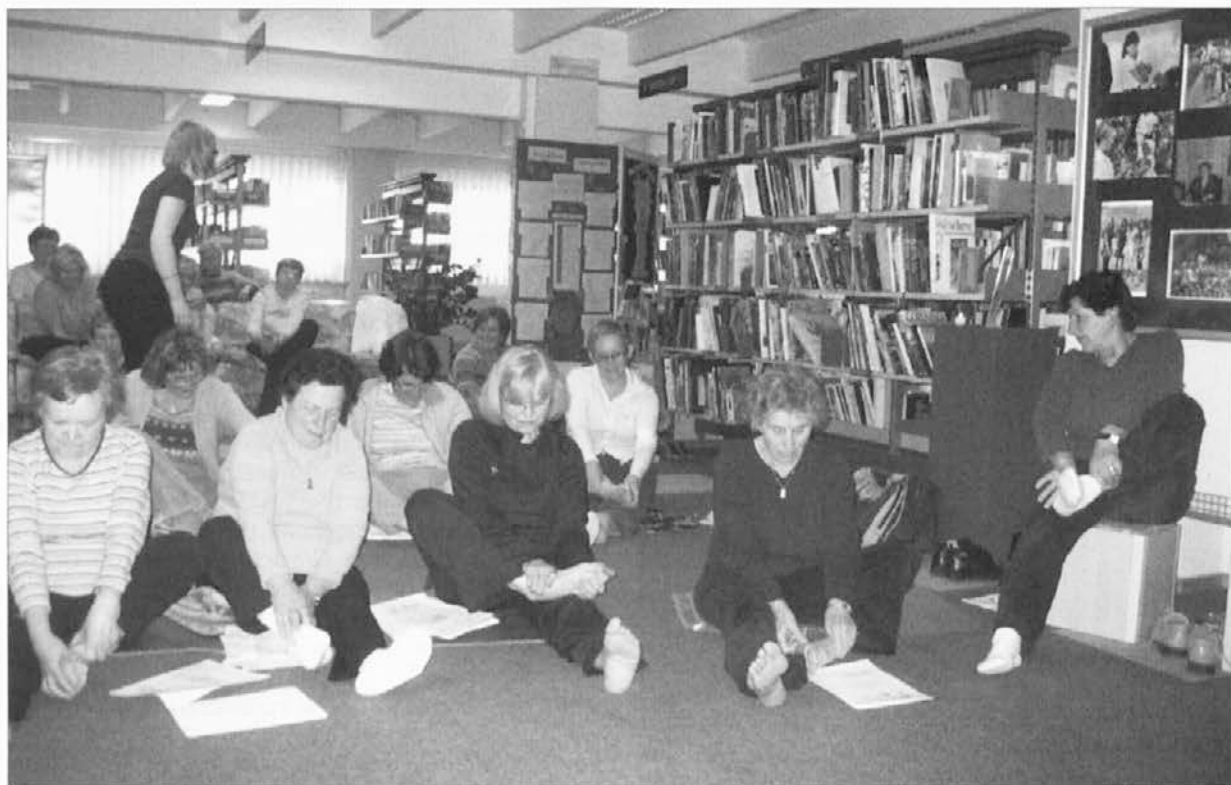

Foto: arhiv MOCIS-a.

Veliko zanimanja je bilo spomladi tudi za delavnico, na kateri so udeleženske usvajale refleksno masažo stopal.

Hiter tehnološki in družbeni razvoj prinaša v naše vsakdanje življenje in delo veliko sprememb. Te zahtevajo od nas hitro prilagajanje in nam nemalokrat povzročajo precej slabe volje. Ob sodobni naravi dela, življenja in prostega časa je vseživljenjsko učenje postalo nujnost. Ljudje potrebujemo znanja in spretnosti, ki nam omogočajo uspešno kariero in delo, hkrati pa tudi znanja, ki nas utrdijo za premagovanje stresnega načina življenja, kar je danes očitno žal dejstvo.

Daljšata se naša življenjska doba in obdobje aktivnega poklicnega življenja, zato je treba tudi v zrelejših letih pridobivati dodatna znanja – ne le strokovna, teh imajo starejši ponavadi dovolj, temveč predvsem znanja o tem, kako ohranjati svoje zdravje, da bodo lahko lepo preživeli tudi to obdobje svojega življenja.

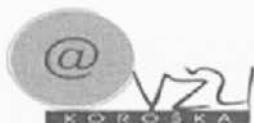
Izobraževanje t. i. ranljivih skupin, to je tistih, pri katerih se prepletajo različne oblike prikrajšanosti zaradi nizke izobrazbe, neustreznih delovnih spretnosti, invalidnosti, starosti, bolezni ipd., je vse bolj potrebno. Gre za ljudi, ki so zaradi svojih

lastnosti, načina življenja ali preprosto življenjskih okoliščin in stigme pogosto manj fleksibilni pri odzivanju na spremembe. Z recesijo se soočamo s prihajajočo brezposelnostjo.

Potreba po vseživljenjskem učenju je danes dejstvo.

V Slovenj Gradcu deluje Javni zavod MOCIS, Center za izobraževanje odraslih, ki ga je Mestna občina Slovenj Gradec ustanovila z namenom, da s svojimi izobraževalnimi programi in z drugimi vsebinami pomaga pridobivati Korošcem znanje. Ljudem ponujamo poleg formalnih oblik izobraževanja (šolanja za določene poklice) pešter izbor neformalnih oblik učenja (predavanj, seminarjev, tečajev, krožkov, delavnic ...). Skrb posvečamo tudi dopolnilnim programom, ki bogatijo izobraževalno ponudbo. Tako ponujamo možnost brezplačnega učenja v središčih za samostojno učenje, brezplačno svetovanje v zvezi z izobraževanjem, brezplačno učno pomoč ipd.

Center vseživljenjskega učenja Koroška

Center VŽU Koroška deluje kot mreža med seboj povezanih institucij, ki smo se odločile, da s skupnimi močmi olajšamo in popestrimo možnost pridobivanja znanja na Koroškem. Mrežo sestavlja pet konzorcijskih partnerjev, ki bomo

Foto: arhiv MOCIS-a.

Skrbno zapisovanje navodil na delavnici Zdravilna nega z zeliščnimi mazili, februar 2009

s svojimi aktivnostmi zagotavljali dostop do različnih oblik vseživljenjskega učenja in s tem poskušali vplivati na izboljšanje kakovosti življenja prebivalcem Koroške na poklicnem, družbenem in osebnostnem področju.

Izvajanje projekta sofinancirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

»NAJ TEČE UČENJE SKOZI ŽIVLJENJE« je slogan, ki smo si ga izbrali v projektu CVŽU Koroška in ni naključen. Do leta 2013 naj bi se v prostorih MOCIS-a v Slovenj Gradcu in prostorih ostalih partnerjev v kar treh dolinah koroške pokrajine (Mežiški, Mislinjski in Dravski) prebivalcem omo-

Foto: arhiv MOCIS-a.

Kako urediti kmečko dvorišče, so udeleženske delavnice marca letos spoznavale tudi v praksi.

gočilo **brezplačno** pridobivanje najrazličnejših znanj. V aktivnosti vabimo vse Korošce ne glede na starost, izobrazbo, zaposlenost ali socialni položaj.

Kdo so naši partnerji?

Povezali smo se: Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje ob Dravi, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem in Smeri Ravne, d. o. o., Ravne na Koroškem.

Kaj vam CVŽU Koroška ponuja?

Informiranje in svetovanje o možnostih izobraževanja, svetovanje za uspešno učenje, dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije, brezplačne delavnice z različnih področij, samostojno učenje tujih jezikov in računalništva z multimedijno podporo in dostopom do interneta, e-gradiva in e-učenje ... V okviru projekta delujejo točke za samostojno učenje, na spletnem portalu pa so vidne vse informacije o aktivnostih v projektu. In kar je še najpomembnejše – vse te stvari so za udeležence brezplačne.

Z odpiranjem točk za samostojno učenje pri naših konzorcijskih partnerjih smo možnosti učenja prostorsko razporedili po celotni pokrajini – točke so v Slovenj Gradcu, Radljah ob Dravi, v Dravogradu, na dveh lokacijah na Ravnah na Koroškem (v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika in Smereh, d. o. o.) in v Mežici.

Izvajanje delavnic z različnih področij

Po premisleku o sodobnem načinu življenja smo se odločili dati poudarek računalniškemu opismenjevanju, učenju zdravega načina življenja, medgeneracijskemu sodelovanju ter ustvarjanju s cvetjem (ustvarjalne delavnice o urejanju balkonov, vrtov, uporabi cvetja v kozmetiki, kuhinjski ipd.).

Od septembra 2008 do maja 2009 smo skupaj s partnerji **izvedli štiriindvajset delavnic**, v njih pa je sodelovalo kar 445 udeležencev. In znanja, ki so jih pridobili? Zelo različna. Naj naštejemo le nekaj tem oziroma naslovov predavanj in delavnic: Nas bodo antibiotiki uničili?, Dobrodošla miška v hiši – računalniška delavnica, Refleksna masaža stopal, Ureditev kmečkega dvorišča, Vrtni ambient, Trajnice sonca, Likovno ustvarjanje

MOCIS

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH SLOVENJ GRADEC

Partizanska 16, Slovenj Gradec, tel.: (02) 88 46 400,
faks: (02) 88 46 401, e-mail: mocis@siol.net,
http://www.mocis.si

starejših, Zdravilna nega z zeliščnimi mazili, Var-
na vožnja skozi krožišče, Branje pravljič za sta-
rejše in še številne druge.

In počutje udeležencev?

Vsi udeleženci na koncu izpolnijo tajni evalvacij-
ski vprašalnik, kjer lahko izrazijo svoje mnenje,
tako pohvale kot graje. V veliko veselje nam je,
da so bili udeleženci naših usposabljanj in sre-
čanj zelo zadovoljni tako z vsebinami kot organi-
zacijo ter si našega sodelovanja še želijo.

Foto: arhiv Smeri, d. o. o.

**Udeleženci delavnice Likovno ustvarjanje za sta-
rejše odrasle, januar 2009**

Konec avgusta bomo začeli z izvajanjem delavni-
ce na temo restavriranja. Če morda zanima tudi
vas, lepo vabljeni.

Vabljeni pa tudi vsi, ki imate kakršnokoli željo,
potrebo, idejo, vprašanje v zvezi z vseživljenj-
skim učenjem.

In kje nas lahko poiščete?

Na različnih mestih po Koroškem lahko vidite
plakate in dobite zloženke o projektu CVŽU s
kontaktnimi podatki in telefonskimi številkami.
Lahko nas tudi osebno obiščete na sedežu zavo-
da v Slovenj Gradcu na Partizanski 16 (v tretjem
nadstropju Zdravstvenega doma), nas pokličete
po telefonu (88 46 400) ali nam pošljete sporo-
čilo na mocis@siol.net. Lahko se obrnete tudi na
naše konzorcijske partnerje.

Kakorkoli – v vsakem primeru bomo veseli naše-
ga sodelovanja.

Naj torej teče učenje skozi življenje!

Vodja projekta:
Sonja Lakovšek Kos, direktorica MOCIS-a

Foto: arhiv MOCIS-a.

**Dobrodošla miška v hiši je bil naslov marčevske
računalniške delavnice.**

Zahvalna misel ene izmed udeleženk de-
lavnice:

»Veseli smo, da ste se potrudili,
nas poiskali in skupaj zbrali,
z nami lepe trenutke delili,
nepozabne spomine v srcih pustili.
Tega nikar v nemar ne pustite,
nove ideje naprej še delite.
Želim, da gladko vam bi vse šlo,
saj je uspeh najboljši za dušo in telo.«

Foto: arhiv Smeri, d. o. o.

**Oblikovanje gline je eden od programov Univer-
ze za tretje življenjsko obdobje pri Andragoškem
društvu Koroške (ADK).**

Foto: arhiv MOCIS-a.

**Velik odziv poslušalcev je zbudila tudi delavnica
o tem, kako preprečiti preveliko porabo antibio-
tikov.**

PREDSTAVLJAMO ZASEBNA PODJETJA

JUMI, d. o. o., – od kurirske službe do trgovskega podjetja

Večina dejavnosti zasebnega podjetja JUMI, d. o. o., je, v primerjavi s poslovanjem drugih podjetij, vsem vsakodnevno na oči: zaposleni v njem dvakrat na dan raznašajo in prevzemajo pošto po lokaciji nekdanje železarne, vsi zaposleni v poslovni zgradbi Metala Ravne in poslovni obiskovalci gredo mimo recepcije oziroma se prijavijo pri Jumijevi receptorki ali receptorju, mnogo predstavnikov podjetij pa vsaj enkrat dnevno vstopi v prostore t. i. vložišča, kjer oddajo ali dvignejo pošto ...

Dostava poštnih pošilk in receptorska dejavnost pa sta le dve opravili, ki ju izvajajo v podjetju s petnajstletno tradicijo delovanja. Delovati je začelo februarja 1994, ustanovljeno pa je bilo že tri leta prej, in sicer kot podjetje za turistično, trgovsko in storitveno dejavnost. Na začetku delovanja so v Jumiju ponujali tudi fotokopiranje, v zadnjem času pa se ukvarjajo še s trgovino na debelo in z organizacijo dogodkov. S prestrukturiranjem dejavnosti se prilagajajo spremenjenim razmeram na trgu (odpovedim storitev ekspedita s strani nekaterih podjetij) in skušajo »preživeti« v zaostreni gospodarski situaciji.

Čim hitrejša dostava pošilk

Ustanovitelj, lastnik in direktor podjetja JUMI je **Mihael Jurak** (v imenu podjetja sta začetna zloga njegovega priimka in imena). Ob privatiziranju storitvenih dejavnosti nekdanje Železarne Ravne je podjetje prevzelo nekatere dejavnosti takratnega oddelka Komunikacije v Poslovnem servisu, katerega vodja je bil sedanji direktor Jumija.

Osnovna dejavnost je dostava in odprema pošilk, za katero (izmenjaje) skrbijo trije zaposleni. Dvakrat na dan, ob začetku in na koncu delavnika, gresta sodelavca Jumija po pošiljke na ravensko pošto, kjer oddata tudi pisma in pakete, namenjene »zunanjim« prejemnikom, spotoma pa obredeta še zdravstveni dom, SPIZ, banke in Koroški gasilski zavod. Po sortiranju in pripravi pošte za podjetja na ZGO-ju je že čas za prvi obhod z oddajo oziroma prevzemom pošte ob 9.15, ki traja do 11. ure. Drugi obhod po lokaciji se zvrsti med 13. in 15. uro.

Čeprav v Jumiju ne vodijo statistike celotne pošte, ampak zaradi zaračunavanja poštnine le ti-

Direktor Mihael Jurak ima, kot pravi, za seboj že kar nekaj »kilometrince«. V dobrih 40 delovnih letih je prehodil pot »od fizikalca do uradnika in podjetnika«. V

železarni se je zaposlil z 19 leti in še zdaj se spomni, da je na začetku pomagal polagati lesene tlakovce v sedanji hali Litostroja Ravne, nekaj časa pa je preko Monterja delal tudi v Münchnu. Leta 1981 je postal referent za samoupravljanje, kadrovske zadeve in osebni dohodek v jeklovleku, od koder je bil po štirih letih premeščen v Center za samoupravo za referenta skupnih organov upravljanja in delegacij. Po ukinitvi tega oddelka in čakanju na delo je bil, tudi med osamosvojitveno vojno, odgovoren za delovanje civilne in narodne zaščite na območju železarne. Potem je prevzel vodenje t. i. štabnih služb (telefonisti, arhiv, kopirnica, recepcija in kurirska služba), iz katerih se je izoblikovalo današnje podjetje JUMI.

Mihael Jurak je vseskozi dejaven tudi v svojem prostem času. Bil je predsednik Krajevne skupnosti mesta Ravne (takrat so zaradi iniciative krajanov zasnovali kabelsko televizijo in zgradili več kot 230 garaž na Javorniku, tudi sedanji Ravenski dnevi temeljijo na Guštanjski noči, izpeljani z Jurakovo pomočjo, itd.). Dolga leta je bil predsednik organizacijskega odbora za pripravo kresovanja na Javorniku in na čelu odbora za izvedbo Silvestrskega teka, katerega pobudnik je bil.

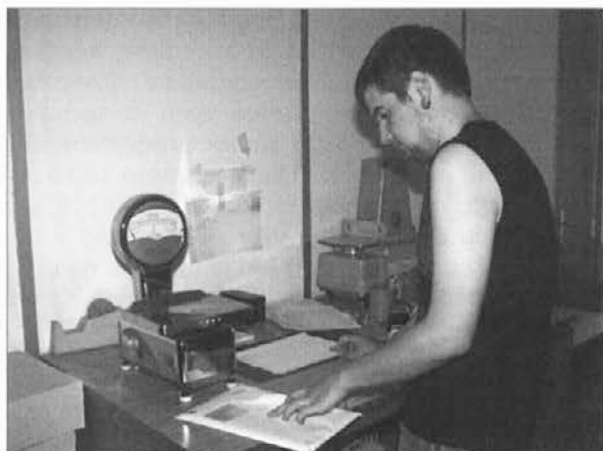
Sedaj je član ravskega občinskega sveta, predsednik Demokratske stranke Slovenije in direktor podjetja Kabelska televizija Ravne, d. o. o., kjer je tudi odgovorni urednik Televizije Uršlja.

Mihael Jurak je tudi navdušen rekreativec, ki se v zadnjih letih posveča predvsem gorskemu kolesarjenju. Po lanskem vzponu na Vršič ga letos čaka nov izziv, s kolesom se bosta z ženo povzpela po mangartski gorski cesti.

Foto: osebni arhiv.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

David Dolenc med odpremo poštnih pošilk

ste, ki je naslovljena na prejemnike zunaj ZGO-ja, oziroma za pošiljke, potujoče preko Pošte Slovenija, opažajo zanimiv trend. Direktor Mihael Jurak: »Spremenila se je struktura pošilk. V zadnjih letih se je zmanjšal obseg t. i. navadne pošte, medtem ko je število priporočenih pošilk ostalo nespremenjeno. Povečala se je distribucija paketov. Kar pa smo nekoč v podjetjih pošiljali po telefaksih, zdaj potuje po elektronski pošti.«

Pred leti so storitve ekspedita (odpošiljanja) pošte naročala vsa podjetja za tovarniško ograjo, zdaj pa so iz tega sistema (ki v besedi skriva tudi pomen »hiter«) izstopila že podjetja Akers Valji, Litostroj Ravne, Sistemska tehnika in Oprema Ravne. »Cilj že pred leti zasnovanega sistema dostave in prevzema pošilk je bil, da je prenos le-teh iz podjetja v podjetje oziroma od stranke do stranke čim hitrejši. A če zdaj neko podjetje na ZGO-ju pošlje pošto drugemu podjetju na isti lokaciji preko Pošte Slovenije, traja celotna distribucija zagotovo dlje, kot bi, če bi pošto direktno prevzeli in dostavili v Jumiju. Pa še naše cene so bile in so še vedno konkurenčne,« je nad razpadom sistema, dobro delujočega v okviru oddelkov Železarne Ravne, razočaran direktor Jumija. Nekatera podjetja kljub odpovedi še vedno uporabljajo Jumijeve storitve oziroma v

vložišče prinašajo pošto za t. i. interna podjetja, ki jo jumijevci vseeno brezplačno dostavijo naslovniku oziroma odnesejo preostale pošiljke, namenjene zunanjim naslovnikom, na ravenško pošto. Jurak pa pri tem ugotavlja, da je tudi na primerljivih zaokroženih gospodarskih oziroma poslovnih območjih praviloma zasnovana kurirska služba, pri čemer njena organiziranost lahko konceptualno variira od podjetja, podobnega Jumiju, do zunanjega izvajalca ali kurirske službe, ki jo vzpostavi poštno podjetje.

Vizija podjetja je še bolj razvijati trgovino

V okvir podjetja Jumi sodi tudi delovanje recepcije, in sicer ob delavnikih med 6. in 18. uro. »Dopoldanska« receptorka Eldina - Miša Čarč Sovič in »popoldanski« receptor Igor Jurak sta

Karolina Šnajder vpisuje prejeto pošto.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Igor Jurak je najpogostejše v vlogi popoldanskega receptorja.

tudi telefonista, saj imata na delovni mizi telefonsko centralo, pri čemer prednjači sprejemanje zunanjih klicev in njihovo posredovanje navznoter, medtem ko posredovanja klicev navzven ni veliko. Sprejemata tudi poslovne goste in jih usmerjata k obiskovancem, pri čemer poskrbita, da se vpišejo v knjigo obiskovalcev, ter jima izročita vstopne kartice. Nadzorujeta tudi parkirišče ob upravni zgradbi in odpirata zapornico poslovnim gostom.

Ker se osnovne dejavnosti podjetja krčijo, si direktor Jurak prizadeva, da najde nove in tako ohrani svojo zaposlitev in delo še štirim sodelavcem. Med nove dejavnosti tako spadata zdaj trgovina na debelo oziroma posredništvo raznih

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Eldina - Miša Čarf Sovič poleg drugih receptorskih opravil sprejme in preusmeri tudi veliko telefonskih klicev na dan.

izdelkov, ki se dopolnjuje s kurirsko dejavnostjo, in organizacija turističnih prireditev, kongresov, sestankov in podobnih dogodkov. Tovrstni prihodki dosegajo že petino vseh in se bodo še povečevali, predvsem zaradi predvidene širitve trgovine na debelo. Odločitev zanje se kaže kot pravilna, medtem ko ideja o kiosku in trgovini v sklopu recepcije po vzoru prodajalne v slovenjgraški bolnišnici pred leti ni naletela na ugoden odziv med direktorji podjetij, naročnikov storitev recepcije.

Mihael Jurak je odločen, da (tudi s prestrukturiranjem) ohrani podjetje, tudi recesiji navkljub. Predvideva odkup poslovnih prostorov od Metala Ravne, zdaj jih ima podjetje namreč le v najemu. Čeprav zdaj v Jumiju delajo 36 ur na teden, pričakuje, da bodo jeseni ponovno uvedli polni delovni čas. Ali se bo po več kot štiridesetih letih dela odločil za upokojitev, še ne ve, je pa to tudi ena od možnosti, da pomaga podjetju, katerega stoo odstotni lastnik je. Odločitev zanje pa bo težavna, predvsem zaradi sodelavcev: »Smo dobra ekipa. Imam izjemno dobri sodelavki in dobra sodelavca, ki svoje delo obvladajo v celoti.«

A. Č.

NOVOSTI IZ SLORESTA RAVNE

Obnova kuhinje bo končana še ta mesec

Potem ko je aprila potekala prva faza obnove kuhinje v Slorestovem obratu ob valjarni, v kateri so postavili novo delilno linijo in delno preuredili prostore kuhinje, je bila julija na vrsti druga faza.

»Zamenjane so vse talne rešetke pri odtokih v kuhinji, položeni so novi podi, stene, vrata in podboje v območju kuhinje pa smo zaščitili s prokronom,« je povedal **Borut Ploch**, vodja Slorestovega obrata Ravne. Obnova je bila, po Plochovih besedah, nujna zaradi dotrajanosti, izvedena pa je bila z namenom lažjega in učinkovitejšega dela ter upoštevanja veljavnih zdravstvenih predpisov. »Med obnovo smo delo v kuhinji organizirali tako, da je priprava hrane potekala nemoteno, res pa je, da smo zaradi dopustov pripravljali manj obrokov kot sicer,« je še dodal vodja Slorestovega ravenskega obrata.

Ta mesec se začneja še tretji, zadnji sklop obnovitvenih del v kuhinji, ki zajema izdelavo zamrzovalne komore in zamenjavo dotrajanega hladilnega sistema v nekaterih hladilnih komorah.

A. Č.

S prenovo kuhinje se izboljšujejo tudi delovne razmere zaposlenih v Slorestu Ravne.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

PREDSTAVLJAMO ZASEBNA PODJETJA

IKD, d. o. o., – rokodelska delavnica v jedru železarne

Podjetje IKD (Industrija kovinskih delov), d. o. o., je eno manjših zasebnih podjetij na ZGO-ju, nastalo v procesih sanacije in prestrukturiranja slovenskega železarstva. Z uradnim sedežem Na šancah 80 že dobrih petnajst let (ustanovljeno je bilo 1. 2. 1994) deluje za nekdanjo železarniško ograjo, v delavnici med proizvodnima halama Styrie Vzmeti in Litostroja Ravne nasproti valjarne. Njegov lastnik in direktor je Franc Pušnik.

Dejavnost tehnične vulkanizacije in izdelave tesnil ima na Ravnah že dolgoletno tradicijo. V isti delavnici, kjer zdaj domuje podjetje IKD, je bila nekdanj umeščena v okvir tozda SGV (Strojno-gradbeno vzdrževanje). Včasih je bil obseg dela občutno večji, saj ga je bilo dovolj za štiri zaposlene, s krčenjem železarne pa se je zmanjšal. Iz nekdanje skupine sodelavcev je ostal le še **Milan Stojčič**, ki je, tako kot direktor **Franc Pušnik**, zdaj zaposlen v podjetju IKD, nasledniku vulkanizerske delavnice Železarne Ravne.

Tudi Franc Pušnik, po izobrazbi strojni tehnik, je celotno delovno kariero nanizal za tovarniško ograjo: začel je v SGV-ju, bil nekaj let v nadzorni službi PII-ja (Projektivno izvajalni inženiring), pred odločitvijo za podjetniško pot pa je v SGV-ju kot tehnolog delovno sodeloval z vulkanizerji in kleparji, zato se je tudi, ob prepričanju »Toliko znam delati, da bom preživel«, odločil za prevzem dejavnosti.

S sodelavcem sta tako začela pogumno orati ledino, kot poslovnim začetkom pravi zdaj 53-letni direktor. »Sprva je bilo težko. Prvo leto se je bilo treba naučiti zelo veliko o poslovanju. Mnogo je bilo tudi podtikanja in pripomb iz večjih družb, da bomo kot zasebniki dobro služili na njihov račun. A dejansko druge izbire takrat kot presežni delavci niti nismo imeli in smo bili skorajda porinjeni v zasebnitvo.«

Ponudba se prilagaja povpraševanju

Delavnica, za katero IKD plačuje najemnino Akers Valjem, ni nikoli osamljena. »Na dan naju obišče od deset do petnajst ljudi,« pravi Pušnik, kar se potrdi tudi med pogovorom z njim, saj ga prekinajo delavec, ki pride po kopijo ključa, vzdrževalec, ki prinese vzorec tesnila z zahtevo po desetih novih kosih do naslednjega dne, ter dobavitelj lepila, vmes pa zazvoni tudi telefon ... Dejavnost podjetja IKD je pestra, izpolnjuje pa povpraševanje tako podjetij kot občanov.

»S sodelavcem nadaljujeva utečeno dejavnost, nekateri programi pa v letih ugašajo, a zato uva-
java nove, skratka tudi IKD se prestrukturira, kot narekujejo potrebe trga,« pojasnjuje direktor.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Franc Pušnik, lastnik in direktor podjetja IKD, izhajajoč iz dolgoletnih delovnih izkušenj, najbolj ceni dobre medsebojne odnose, ki vodijo tudi k poslovnim odličnostim.

Čeprav na vratih poslovnih prostorov piše, da sta glavni opravili podjetja vulkanizerstvo in jermenarstvo, je dejavnost podjetja obsežnejša. Jermenarstvo je sicer program, ki ga je, po Pušnikovih besedah, že povozil razvoj; v delavnici so namreč v preteklosti izdelovali transportne trakove za prenos sipkih materialov, zlasti v nekdanji jeklolivarni, dela pa je bilo dovolj za enega zaposlenega.

Nasprotno pa v »železnem repertoarju« ostajajo tesnila, ki jih veliko potrebujejo zlasti v kovačnici Metala Ravne.

Pogost izdelek so tudi razne t. i. zaščite ali mehovi za potrebe proizvodnje v metalurških obratih. To so zaščite pred prahom in nečistočami ali ognjem. Namestiti jih je treba v proizvodnji, zato je veliko terenskega dela.

V IKD-ju znajo sešiti tudi torbe za vzdrževalce, ki se od podobnih v trgovinah odlikujejo po trpežnosti in uporabnosti, saj so izdelane po naročilu, namenske in sledijo željam uporabnikom. Pogosto boste v ravenskih podjetjih videli zlasti ključavničarje, kako v njih prenašajo svoje pripomočke.

Iz mehanskopredelovalnih podjetij prihajajo v IKD predvsem po razna tesnila, saj jih Pušnik in Stojčič zanje izdelata po naročilu. Pri njiju vedno

najdejo tudi zelene plošče iz gume. Nekatere imata tudi na zalogi. »V glavnem pa ne delava na zalogo, temveč večinoma po naročilu,« pojasnjuje direktor in dodaja, da so tudi vsa delovna sredstva, ki jih je podjetje že pred leti odkupilo, namenjena posamični proizvodnji.

Paleta izdelkov in storitev se je v petnajstih letih tudi dopolnila: »Izdelujeva ključe in šablone za napise, polagava PVC-pode in tapisone ter tapcirava,« našteva Pušnik in dodaja, da poslujeta tudi s fizičnimi osebami. Občani v delavnici iščejo predvsem tesnila, ki jih ni mogoče najti po tehničnih trgovinah, pogosto pa pridejo tudi po kopijo ključa. Dostop ni težaven, obiskovalec se prijavi v vratarnici pri varnostniku in prosto vstopi na ZGO, podjetja pa tudi ni težko najti, če slediš »glavni ulici« v železarni. Vrata delavnice so odprta vsak delavnik od 6. do 14. ure, telefonska številka pa je 02 870 6452.

IKD kot storitveno podjetje na območju nekdanjih železarskih družb večinoma posluje s podjetji na sedanjem ZGO-ju, nekaj kupcev pa je tudi iz drugih krajev Mežiške in Mislinjske doline. Kar 75 odstotkov prodajnih prihodkov ustvari v poslih z Metalom Ravne in njegovo hčerinsko družbo Serpa.

Uravnoveženost med poklicnim in zasebnim življenjem, ko je tudi premagovanje težav lažje

Kolektivnega dopusta Pušnik in Stojčič ne poznata. Ritem dela se v delavnici ne umiri niti med poletjem, saj je to čas generalnih remontov in popravil v proizvodnji, ko vzdrževalci šele ob razstavljanju naprav ugotovijo, katere dele je treba zamenjati, ki jih potem nove potrebujejo v nekaj urah. Zato je eden od sodelavcev vedno prisoten, da takoj izpolni velikokrat specifično naročilo. »Pri tem je potrebno veliko iznajdljivosti, samoiniciative in prilagajanja,« pravi direktor, ki vedno dosledno sledi načelu »Kupec je kralj«.

Med preteklimi poletji je zaradi obilice opravil in zaradi nadomeščanja med dopustom delo med počitnicami v IKD-ju dobil tudi kakšen dijak ali študent, letos pa je ta praksa zaradi recesije odpadla. Gospodarska kriza ogroža tudi IKD. »Podjetje je odvisno od velikih družb, predvsem od Metala Ravne. Lahko bi rekel, da 'dihamo z nji-

Delavnica podjetja IKD

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

mi'. Zdaj naročajo le tisto, kar nujno potrebujejo v proizvodnji. Občutno manj je naročil iz predelovalnih podjetij. Že zaradi propadlega posla s krpanom je bil tudi IKD prikrajšan za naročila,« je pojasnil direktor Pušnik in opozoril tudi na dolge plačilne roke, ki so si jih izborili (izsilili) dolžniki, saj je davke treba plačati pravočasno.

Kljub težkim gospodarskim razmeram Pušnik ne obupuje. S svojo delovno in poklicno potjo je zadovoljen, za prihodnost pa si želi le, da se razmere izboljšajo in da utečeno sodelovanje s podjetji in z njihovimi predstavniki tako dobro poteka tudi še naprej. Zase sicer pravi, da je 'ziheraš'. »Velikokrat so mi znanci rekli, naj razširim poslovanje podjetja in povečam število zaposlenih, a se za to nisem odločil. Sem previden. Raje sam več naredim, kot pa da bi se na hitro odločil za nekaj, kar bi se pozneje izkazalo za napako,« pojasnjuje odločitev za mikro podjetje.

Tako mu ob strani že vsa leta stoji le en sodelavec, Milan, s katerim se dobro razumeta. »Le obojestransko zadovoljstvo vodi k skupnemu uspehu,« je preizkušena formula, ki se potrjuje tudi v IKD-ju.

Pušnikovo zadovoljstvo je tudi rezultat dobrega razumevanja z ljudmi na ZGO-ju, s katerim je vpleten v poslovne in delovne povezave. »Največ mi pomenijo pristni medčloveški odnosi. Drug drugemu skušamo pomagati. Vesel sem, da kljub ločenosti v različna podjetja še vedno živi zavezanje, da smo del nekdane skupne železarne, da med nami ni sporov in da uspešno izpolnjujemo delovne naloge. Vse to krepi upanje, da bo tudi IKD prebrodil trenutno krizo.«

Vir Pušnikovega zadovoljstva pa je vsaj še eden, za katerega vedo vsi, ki ga nekoliko bolje poznajo ali pa so kdaj pokukali v njegovo delavnico, kjer na stenah visijo tudi velike fotografije z gora in njegovih alpinističnih odprav. »Zadovoljen sem tudi, ker službena dejavnost poteka le med tednom v dopoldanskem času, medtem ko 'papirnate zadeve' urejujem zvečer doma. Zase si vzamem vikende in praznike, in sicer za alpinizem, gorsko kolesarjenje in turno smučanje. Ti hobiji mi veliko pomenijo in tudi zato nisem širil podjetja, saj bi mi tako zmanjkalo časa zanje.« Preprosta in delujoča filozofija življenja, ki jo velja posnemati.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

»Ekipa« podjetja IKD: Franc Pušnik in Milan Stojčič

A. Č.

ODNOSI PRI DELU

Mobing na delovnem mestu (2. del)

Delodajalec mora biti na pojave mobinga zelo pozoren, saj podjetja zaradi njih utrpijo veliko materialno škodo.

Žrtev mobinga namreč dela le s polovično, mobirajoči pa le s 60-odstotno zmogljivostjo. Njegova »ekipa« oziroma sodelavci so zaradi strahu, da sami ne bi postali žrtve mobinga oz. bojazni pred posledicami, če bi pomagali žrtvi, pri delu za tretjino manj učinkoviti, opazovalci pa za petino. K tem stroškom je treba prišteti še stroške uvajanja novih sodelavcev, ko nadomestijo sodelavce, ki so zaradi mobinga odšli oz. so na bolniškem dopustu.

Mobing vsaki organizaciji povzroča škodo: poslabša se klima, upade inovativnost, zmanjša se njen poslovni ugled, poveča se stopnja fluktuacije, večje je število sodelavcev na bolniškem dopustu, upade produktivnost, pojavljajo se težave z motiviranjem sodelavcev ...

Še večje so posledice za posameznika, žrtev mobinga: pojavijo se motnje koncentracije in spanja, strah pred neuspehom, nerazumevanje, depresije, tvorba tumorjev, imunski sistem se poruši ...

Kako ravnati, če ste postali žrtev mobinga?

Evidentirajte vse dogodke, ki ste jih zaznali (vodite dnevnik: datum, ura, opis dogodka)! Na mobing opozorite nadrejene! Nikar ne molčite!

Kako mora ukrepati vodstvo?

Problema ne sme ignorirati. Pogovoriti se je treba z žrtvijo, jo vprašati, kaj se dogaja. Mobatorju je treba jasno povedati, da mobinga v podjetju ne bomo tolerirali, da je to tudi kaznivo dejanje.

Pojavi, ki morajo pritegniti pozornost vodstva

Vodstvo mora biti pozorno na prepire v organizaciji, spremenjeno obnašanje posameznikov, izoliranost posameznikov, pri sicer uravnoteženih osebah se pojavijo strahovi in brezcilnost, posamezniki odklanjajo redno delo, kar je glede na njihovo dosedanje angažiranost nerazumljivo, pri sodelavcih se pojavijo tudi naslednji vzorci obnašanja: zaverovanost v svoj prav, obdolževanje drugih, zatekanje v molk ali oblastno obnašanje ...

Z analizo je mogoče ugotoviti prisotnost mobinga v delovnem okolju. Ugotoviti je treba, ali so

Mag. Pavla Mlinarič: »O pojavu mobinga je treba odkrito spregovoriti.«

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

se oblikovale skupine, ki se držijo zase in dajejo zlobne pripombe na račun posameznih sodelavcev. Pozornost je potrebna tudi, če se nenadoma poveča kritika na račun nekaterih sodelavcev in če se skupina krivično obnaša do njih. Pozornost mora zbuditi tudi pojav t. i. grešnega kozla: ko je za vse nerodnosti, ki se zgodijo v skupini, vedno okrivljen le en posameznik. Na mobing moramo pomisliti tudi, če je kateri od sodelavcev dalj časa prestrašen, introvertiran ali potr ti oziroma če je kateri od vodij s svojim delom preobremenjen in stalno razdražen.

Osnovni ukrepi za preprečevanje mobinga

Konfliktne situacije v podjetju je treba takoj zaznati in jih brez odlašanja razrešiti, da se ne poglabljajo.

Dobro je tudi, če se imenuje antimobing pooblaščenec.

Med pravila obnašanja v podjetje je treba uvrstiti tudi dogovor, da se mobing ne bo izvajal.

Zaželeno je, če je struktura zaposlenih mešana: mladi imajo ideje in energijo; starejši pa izkušnje in modrost.

Eden od načinov preprečevanja mobinga je tudi priprava ukrepov za integracijo na novo zaposlenih v organizacijsko strukturo podjetja, pomembno pa je tudi usposabljanje vodilnih delavcev. Dobrodošli so tudi t. i. notranji trenerji.

Mobing ureja tudi zakonodaja

Ustava RS (v poglavju Človekove pravice in temeljne svoboščine) natančno opredeljuje zaščito posameznika. 34. člen določa, da »ima vsakdo pravico do osebnega dostojanstva in varnosti«, kar pomeni, da morajo državne oblasti in vsi posamezniki spoštovati pravico do osebnega dostojanstva in varnosti.

Zakon o delovnih razmerjih v 41. členu določa, da mora delodajalec zagotavljati delavcu delo, za katero sta se stranki s pogodbo o zaposlitvi dogovorili. Prav tako mora delodajalec delavcu zagotoviti vsa potrebna sredstva in delovni material, ki jih delavec potrebuje, da lahko nemoteno izpolnjuje svoje obveznosti.

44. člen določa, da mora delodajalec varovati in spoštovati delavčevo osebnost in ščititi njegovo zasebnost. Delodajalec delavca ne sme žaliti, se do njega nasilno vesti. Če delodajalec kljub opozorilom delavca ne prepreči takega ravnanja s strani drugih delavcev, ima delavec pravico do odškodnine.

V 45. členu zagotavlja varovanje dostojanstva delavca pri delu v zvezi z varstvom pred spolnim nadlegovanjem.

Zakon o delovnih razmerjih vsebuje tudi pravno osnovo o prepovedi trpinčenja (prevod besede mobing, ki pa ni najbolj ustrezen, saj je vsak mobing trpinčenje, vsako trpinčenje pa ni mobing): »Prepovedano je trpinčenje na delovnem mestu. Trpinčenje na delovnem mestu je vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom.«

Naš **Kazenski zakonik** za mobing predvideva celo zaporno kazen. »Kdor na delovnem mestu ali v zvezi z delom s spolnim nadlegovanjem, psihičnim nasiljem, trpinčenjem ali z neenakopravnim obravnavanjem povzroči drugemu zaposlenemu ponižanje ali prestrašeno, se kaznuje z zapornom do dveh let. Če ima dejanje iz prejšnjega

Iz raziskave Eurofounda

Raziskava Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) iz Dublina ugotavlja, da so najbolj pogoste žrtve mobinga mlajše osebe, ki so zaposlene v večjih podjetjih. Ustrahovanja je občutno več v javnem kot zasebnem sektorju, med področji dela pa izstopajo zdravstvo, vzgoja in izobraževanje ter gostinstvo. Ženske so trikrat pogostejše kot moški deležne tudi različnih oblik spolnega nadlegovanja. Najbolj ranljive so mlajše ženske, ki so zaposlene za določen čas.

Značilne posledice mobinga so zdravstvene težave, zlasti nespečnost, strah, razdražljivost in bolečine v trebuhu, ki so pri žrtvah ustrahovanja in nadlegovanja štirikrat pogostejše kot pri drugih zaposlenih. Raziskava tudi razkriva, da so žrtve mobinga tudi pogostejše odsotne z dela. Medtem ko je zaradi z delom povezanih zdravstvenih težav na bolniški v povprečju 7 odstotkov Evropejcev, jih je zaradi mobinga odsotna skoraj četrtina, od tega jih je več kot pet odstotkov z dela odsotnih dva meseca ali več.

V sindikatih ugotavljajo, da žrtve nadlegovanja raje trpijo, celo po več let, namesto da bi svoje »mučitelje« tudi kazensko ovadile. Psihologi menijo, da je to povsem razumljivo, saj je strah pred maščevanjem nadrejenih in izgubo službe pač prevelik.

odstavka za posledico psihično, psihosomatsko ali fizično obolenje ali zmanjšanje delovne storilnosti zaposlenega, se storilec kaznuje z zapornom do treh let.«

A. Č., povzeto po predavanju mag. Pavle Mlinarič za vodstvene delavce na ZGO-ju v organizaciji Smeri.

Z MISLIMI V SLOVO

Dragoslav Žganec 1959–2009

V torek, 28. julija 2009, smo s tesnobo v srcu, s težkimi koraki, na zadnjo pot pospremili sodelavca Dragoslava Žganca. Prezgodaj je brez slovesa za vedno odšel od nas Drago, kot smo ga klicali. Izbral si je drugačno slovo, takšno, ki nam je neznano in nerazumljivo. Morda se je ukvarjal s tistim domnevnim drugim življenjem in je v tukajšnjem videl le prehodno obdobje. Smrti se očitno ni bal, ker je bil prepričan, da sta življenje in smrt eno, prav tako kot nebo in zemlja.

Družini, še posebej ženi Tatjani, sinovoma in hčerki izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci Petrola Energetike

Foto: Matej Kodrin.

POROČILA

Intervencije PGE Koroškega gasilskega zavoda v juliju

Na ZGO-ju

6., 16. in 19. 7. 2009 so poklicni gasilci po vklopu javljalnika pregledali proizvodne prostore v Jeklarni – ulivališču, 14. 7. 2009 so ob 13.10 po vklopu javljalnika pregledali proizvodne prostore Systemske tehnike, 30. 7. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v Termomehaniki.

Druga pomoč in intervencije

3. 7. 2009 so poklicni gasilci posredovali pri prometni nesreči v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, 4. 7. 2009 pa ob razlitju kurilnega olja v Dravo-

gradu, 14. 7. 2009 so odstranili podrto drevo in sprostili promet pri Votli peči, 14. 7. 2009 so iz centra za obveščanje dobili obvestilo o delovni nesreči v Mislinji, vendar je bila intervencija med vožnjo na prizorišče dogodka preklicana, 16. 7. 2009 so intervenirali pri prometni nesreči na Lokovici, 19. 7. 2009 so reševali ujete v dvigalu na Čečovju 1, 25. 7. 2009 so omogočili vstop policistom v stanovanje na Javorniku, 29. 7. 2009 so po telefonskem klicu pregledali dvigalo na Čečovju 4, vendar je bilo prazno.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.-men.

Kadrovska gibanja v juniju

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V primerjavi z majem v družbah ni bilo sprememb.

Prekinitve delovnega razmerja

V primerjavi z majem v družbah ni bilo sprememb.

Pripis: Objavljamo podatke le za večje družbe, ki še naročajo Informativni fužinar.

Po podatkih kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

DRUŽBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
	30. 6. 2009
PETROL ENERGETIKA	159
PE RAVNE	96
PE ŠTORE	41
PE HRASTNIK	22
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
SLOREST (ZGO Ravne)	27
SISTEMSKA TEHNIKA	256
SISTEMSKA TEHNIKA ARMAS	17
LITOSTROJ RAVNE	123

Lep preostanek dopustniškega avgusta

želi uredništvo.

Informativni fužinar, št. 8, avgust 2009. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.

Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.

Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elektronski naslov: andreja.cibron@metalaravne.com.

Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 560 izvodov.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

1. IVO ZORMAN
2. JOŽE JAVORŠEK
3. FRAN ERJAVEC
4. MARKO ŠVABIČ
5. MILAN VINCETIČ
6. PETER BOŽIČ
7. KATARINA MARINČIČ
8. IZTOK GEISTER - PLAMEN
9. NEJC GAZVODA
10. LIDIJA GAČNIK

Rešitve premetank s strani 12:

RAZVEDRILO

Slovenski književniki v premetankah

Navodilo: Iz naslednjih izjav lahko s prestavljanjem črk v poudarjenih besedah dobite imena in priimke besednih ustvarjalcev.

1. Pred računalniško dobo sem vložil v svinčnik novo **MINO** in pisal brez **ZAVOR**.
2. **JEŽEŠ**, koliko miselnih **ORJAKOV** so že onemogočili duševni pritlikavci!
3. V krčmi nasproti **FARNE** cerkve kvarta in kvanta nekaj pisateljskih **JARCEV**.
4. **ŠIBKA** oseba se pogreza sredi mestnih **MOČVAR**.
5. Kritiški **LINČ** zdravim z vročičnim snovanjem, kajti pesem je **CE-VITAMIN** iz besed.
6. Vse življenje plavam **PROTI** toku, včasih **BEŽEČ** tudi pred samim seboj.
7. A v hipu mi je v glavo šinila s **ČARNIMA** izrekoma podkrepljena **KRITIČNA** misel.
8. Kot **ZASTOPNIK** reistične in konkretne poezije sem poskušal razpršiti **MEGLE** predsodkov. Zdaj ustvarjalne moči usmerjam predvsem v **TIRE** raziskovanja narave.
9. Knjiga, **GODNA** za tisk, ne prenese takšnih in drugačnih **ZAJCEV**.
10. V **GADJI** zalegi je pesnica kot **LIČINKA**.

Miran Kodrin

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

MLADEŽ UŽIVA POLETJE IN POČITNICE NA RAVENSKEM MESTNEM KOPALIŠČU.